

# ગઝલ

—સુનીલ શાહ—

.1.

જે મળે સ્વમાનના ભોગથી, એ સહાયતાનું હું શું કરું ?  
અને હોય ઠાલી જો મન વીના, એ ઉદારતાનું હું શું કરું ?

કદી હાથ જોડું, નમાવું છું, કદી માથું કોઈની સામે; પણ,  
ગમે ત્યાં મને જે ઝુકાવી દે, તો એ સૌમ્યતાનું હું શું કરું ?

ફરી શોધવું નથી રણ કશે, જે મળ્યું એ પુરતું છે હવે,  
પછી ઝાંઝવાં અને રેતની નવી વારતાનું હું શું કરું ?

હું સતત ચડાવું છું સત્યને, અહીં રોજ તર્કની એરણે,  
અહીં મારી શ્રદ્ધા અનોખી છે, તો એ માન્યતાનું હું શું કરું ?

ભલે ભક્તીભાવ સભર હશે, અહીં દાન, તપ અને શીલ પણ;  
ન મળે હૃદયની વીશાળતા, તો એ ઉચ્ચતાનું હું શું કરું ?

.2.

દરરોજ એટલે, બધું ઉંચું વીચારું છું;  
હું માત્ર મારું નહીં, ભલું સૌનું વીચારું છું.

આ તપ્ત રણ વીશે લખું તો શું લખું હવે ?  
ભીતર પડેલ સ્વપ્નને તરસ્યું વીચારું છું.

મનની નહીં, એ ત્રુટી સમજની ગણાય છે;  
પડતું વીચારે તું, ને હું ચડતું વીચારું છું.

સાંભળવું, બોલવું, કશું લખવું, જવા દે તું;  
સંવાદ થાય આંખથી એવું વીચારું છું.

મેં પત્રમાં પછી સવીનય એ જ લખ્યું કે,  
હું મારું, તારી ભીતરે હોવું વીચારું છું.

### .3.

ક્યાં જુએ છે દોસ્ત, તારું ધ્યાન ક્યાં છે ?  
એ જ ને કે, આ જગતમાં સ્થાન ક્યાં છે ?

કેટલી સંપત્તી તેં ભેગી કરી'તી,  
આજરી મુકામ પર સામાન ક્યાં છે ?

પાન તો ખરવાનું છે એના નસીબે,  
વૃક્ષનું એમાં કશે અપમાન ક્યાં છે ?

ગોળ ફરતી માછલી વીંધાશે ક્યાંથી,  
તીર છે પણ દોસ્ત, એ સંધાન ક્યાં છે ?

કોઈને બસ, સાંભળીએ ધ્યાનપુર્વક,  
આપણી પાસે ભલા, એ કાન ક્યાં છે ?

### .4.

એમ મારો સ્વભાવ રાખ્યો છે,  
મેંય મારો પ્રભાવ રાખ્યો છે.

સાવ ધીક્કારના આ રસ્તા પર,  
પ્રેમનો મેં પડાવ રાખ્યો છે.

ઢોડવાનું 'ને માર્ગ ખરબચડો,  
તારો તેં રખરખાવ રાખ્યો છે ?

તુંય અજવાસ થઈ જશે ક્યારેક,  
કેમ, ભીતર તનાવ રાખ્યો છે ?

જે હૃદયમાં રહે છે હંમેશાં,  
મેં ગઝલમાં એ ભાવ રાખ્યો છે.

### .5.

નથી હું છોડવાનો એ પ્રયત્નોને કદી પણ,  
ભલે દીવાલને તોડી નથી શક્યો હજી પણ.

મળે જો હાથને મારા, મુલાયમ સ્પર્શ તારો;  
નથી જોવી પછી આ હસ્તરેખાઓ જરી પણ.

ખરેખર માર્ગ અઘરો છે ઘણોયે સાધનાનો,  
પડે છે એ બધુંયે જાણવા ઓછી સદી પણ.

થશે અહીં તોરણોમાંથી જ કેં તહેવાર જેવું,  
તમે આવી જુઓ, આવી જશે એવી ઘડી પણ.

ગમે છે તર્કથી સઘળીયે ઘટનાઓને જોવી,  
ભળે જ્યાં લાગણી, ત્યાં જોઉં છું જુદું કરી પણ.

### .6.

બસ, અમે તો ત્યાં જ ઉભા રહી ગયા આઘાતમાં,  
ચાલ ચાલીને ગયા એ વાતમાં ને વાતમાં!..

ત્યાં વળી સંવેદનાની શી અપેક્ષા રાખવી ?  
જ્યાં તમે જીવી રહ્યા છો પથ્થરીયા જાતમાં !

આખું જીવન તો તમે કેવી નીરાંતે ગાળ્યું છે !  
તોપ ક્યાંથી ફુટવાની કહો, હવે એક રાતમાં ?

હાસ્ય કોઈના મુખે જોઈ તમે સુખ ધારો નહીં,  
છે ઘણા એવા, જે આંસુ સારે છે એકાંતમાં.

વૃક્ષ તો ઝીલ્યા કરે છે રોજ તડકા, વાંસા પર;  
ઈશ્વરે બસ, એટલે ટહુકા દીધા સોગાતમાં.

## .7.

બધું બગડી ગયાની બુમ ના પાડો,  
તમે ખુદને સુધારીને તો દેખાડો !

તમે પડનારની ચીંતા કરો છો પણ;  
કદી ત્યાં હાથ દીધો છે જરા આડો ?

પછી ત્યાં પ્રેમની આશા શી રાખો છો ?  
ચણી છે ખુદના ભાઈ વચ્ચે જ્યાં વાડો !

ભલે નફરતની કોદાળી ચલાવે એ,  
ભરી લો પ્રેમની માટીથી એ ખાડો.

કરો નહીં રોજ નીષ્ફળતા વીશે ચીંતા,  
ઉગે છે રોજ આખોયે નવો દા'ડો.

.8.

દર્દભીનાં આંસુ શાને પાંપણે શણગારવાનાં ?  
જેટલા શ્વાસો મળ્યા, એને હૃદયથી માણવાના.

જે હકીકતમાં કદી પહેરી શકો નહીં, જીંદગીભર;  
આંખની ખીંટી ઉપર એ સ્વપ્ન શાને ટાંગવાનાં ?

જીંદગી ચાલે નહીં કેં માત્ર એવી અટકળો પર,  
કે, તમે ધારો અને રસ્તા ખુલે અહીં ચાલવાના.

અન્ય ભાષાને ભલે પંપાળવા નીકળી પડ્યા સહુ,  
પણ, અમે તો ગુર્જરીમાં લાગણી કંડારવાના.

જો ! ગઝલનું ગાંડપણ કેવી દશા સર્જી રહ્યું છે,  
મારું મન સોગંદ લે છે, દર્દને વીસ્તારવાનાં !

.9.

ચમકતા સુર્યને જોવું, ખરેખર ખુબ અઘરું છે,  
કોઈનું તેજ જીરવવું, ખરેખર ખુબ અઘરું છે.

હજી તો ક્યાં અમારાથી અમારું પણ થવાયું છે !  
થશું બીજાના એ કહેવું, ખરેખર ખુબ અઘરું છે.

બહુ થાકી ગયા હો તો વીસામો લઈ શકો છો, પણ;  
સદા આ માર્ગ પર ટકવું, ખરેખર ખુબ અઘરું છે.

બધું મારું, નથી કેં તારું - એ વાતાવરણ વચ્ચે,  
બધાને જોડતાં રહેવું, ખરેખર ખુબ અઘરું છે.

નજાકત ડાળમાં હોવી જરુરી છે નહીંતર તો,  
આ પંખીઓનું અહીં હોવું, ખરેખર ખુબ અઘરું છે.

**.10.**

થયું જે, ભલે એ અચાનક થયું છે,  
અમારુંય કોઈ તો ચાહક થયું છે !

ન નક્કી હતું કંઈ, વીચારેલું પણ નહીં,  
છતાં, એને મળવાનું સાર્થક થયું છે.

બધાની સમાવી શકે લાગણીઓ,  
હૃદય એટલું, દોસ્ત ! વ્યાપક થયું છે.

હકીકતની સાથે પરણવું છે એને,  
હવે સપનું ઉંમરને લાયક થયું છે.

સતત તુટતા પહાડ જોયા છે એણે,  
ઝરણ બહાવરું ને અવાચક થયું છે.

**.11.**

છાંચડાનું હું માન રાખું છું,  
વૃક્ષ નીચે મકાન રાખું છું.

ધારું, હંકારું એમ નૌકાને,  
હાથમાં હું સુકાન રાખું છું.

એ અલગ છે કે, તેં કહ્યું નહીં કે,  
હું તો સરવા જ કાન રાખું છું.

ક્યાં હું પરબીડીયાને જોઉં છું ?  
ફક્ત કાગળનું ધ્યાન રાખું છું.

પથરોનો હું પી ગયો છું ડર,  
કાચઘરની દુકાન રાખું છું.

## સુનીલ શાહ

કવીના આગામી મે-2016માં પ્રગટ થનારા ગઝલસંગ્રહ  
'પાંખોની દોસ્તી રાખી છે'માંથી સાભાર....

કવીસમ્પર્ક:

શ્રી. સુનીલ શાહ,

એન-101- ન્યુઝ એવન્યુ એપા., સ્નેહસંકુલ વાડીની ગલીમાં, અડાજણ, આનંદ મહલ રોડ, સુરત-395 009,

મોબાઈલ-94268 91670, ઈ.મેલ : [sunilshah101@gmail.com](mailto:sunilshah101@gmail.com)

Blog: <http://sunilshah.wordpress.com/>

FB: <https://www.facebook.com/sunil.shah.378199>

@ @ @

'સન્ડે ઈ.મહેફીલ'ના આ ગઝલઅંકના અતીથી સમ્પાદક અને સંકલનકાર સુરતના યુવાગઝલકાર ભાઈ  
શ્રી ગૌરાંગ ઠાકર ( [gaurang\\_charu@yahoo.com](mailto:gaurang_charu@yahoo.com)) નો ખુબ ખુબ આભાર..

- ઉત્તમ ગજ્જર

'સન્ડે ઈ.મહેફીલ' - વર્ષ : અગીયારમું - અંક : 346 - 17 April, 2016

'ઉંઝાજોડણી'માં અક્ષરાંકન : ઉત્તમ ગજ્જર [uttamgajjar@gmail.com](mailto:uttamgajjar@gmail.com)

@ @ @

More than **3,21,62,000** Gujarati Language lovers have visited

<http://www.gujaratilexicon.com>

More than **57,44,000** have visited Digital Bhagwadgomandal

<http://www.bhagwadgomandal.com>

More than **8,36,000** have visited Lokkosh

<http://lokkosh.gujaratilexicon.com>

More than **2,83,000** have visited Global-Gujaratilexicon

<http://global.gujaratilexicon.com>

@ @ @ @ @

હવે 'સ.મ.' સાપ્તાહીક નથી રહી શકી.. તે પાક્ષીક બની છે.

2005થી સતત ચાલતી રહેલી આ બહુરંગી 'વાચનયાત્રા' હજીયે અવીરત ચાલુ જ છે. એની સઘળી રચનાઓની અગીયાર 'ઈબુક્સ' થઈ છે અને તે સઘળી મફત ડાઉનલોડ કરવા અમારી વેબસાઈટ

<http://gujaratilexicon.com/ebooks/> પર, <http://www.ekatrafoundation.org/books/> પર અને

<http://aksharnaad.com/downloads/> પર પણ મુકાઈ ગઈ છે જે આપ સૌ જાણો છો.

હવે એમાંથી 80 જેટલી 'સ.મ.' તો 'કાવ્ય-ગઝલો'ની મુકાઈ ! જેમાં ગઝલો, સોનેટ, ગીતો, મુક્તકો, અછાંદસ, હાઈકુ રચનાઓનું ભારોભાર વૈવીધ્ય છે. ગઝલરસીયા વાચકોના આગ્રહને વશ, અમે બીજી બે ઈબુક્સ

'ગઝલ-કાવ્યસૃષ્ટી' ના નામે બનાવી, તે બન્ને ઈબુક્સ હવે ફ્રી ડાઉનલોડ થઈ શકે તે માટે : પહેલી

બુક [http://gujaratilexicon.com/upload/ebooks/Gazal\\_Kavya\\_Collection\\_Of\\_SeM\\_Part1.pdf](http://gujaratilexicon.com/upload/ebooks/Gazal_Kavya_Collection_Of_SeM_Part1.pdf) લીંક

પર અને બીજી બુક

[http://gujaratilexicon.com/upload/ebooks/Gazal\\_Kavya\\_Collection\\_Of\\_SeM\\_Part2.pdf](http://gujaratilexicon.com/upload/ebooks/Gazal_Kavya_Collection_Of_SeM_Part2.pdf) લીંક પર

મુકી છે.. ક્લિક કરશો કે તરત જ બુક ડાઉનલોડ થવા માંડશે અને તે પછી તેને, તમે ચાહો તે સ્થળે સેવ કરી,

તેમાંની સમર્થ કવીઓની હજારેક જેટલી રચનાઓ માણી શકશો.. ડાઉનલોડ ને સેવનો વીધી ન ફાવે તો મને

લખજો. બન્ને બુક્સ હું તમને મોકલી આપીશ.

..ઉત્તમ.મધુ ગજ્જર.. [uttamgajjar@gmail.com](mailto:uttamgajjar@gmail.com)

@ @ @ @ @